

Türk Muhasebesi Batı'ya yaklaşıyor

Türkiye'nin Avrupa Birliği içinde yer alması henüz zaman alacak gibi görünse de ülkenin iş dünyası kendilerini AB standartları ve uluslararası standartlar seviyesine çekmek için yoğun çaba harcıyor.

Türkiye ve AB arasında devam eden müzakerelerde fasıllardan biri, şirketler ve ticaret hukuku ile ilgili.

Geçen yıl yeni Türk Ticaret Kanunu (TTK) Taslağı'nın açıklanmasıyla finansal raporlama ve yasal denetim alanlarında önemli bir aşama kaydedilmiş oldu.

TTK taslağının geliştirilmesi beş yıl almış olmakla birlikte halihazırda kanun olarak kabulü ve yayımlanması zaman alacak gibi görünüyor.

Kanunun amacı; ilgili alanlardaki Türkiye uygulamalarını AB'ye uyumlu hale getirmek ve Türkiye'nin uluslararası toplumun bir parçası olarak faaliyette bulunmasına imkân vermek.

Ankara Üniversitesi Siyasal Bilgiler Fakültesi Banka ve Ticaret Hukuku Araştırma Enstitüsü Müdür Yardımcısı Korkut ÖZKORKUT, Dergimize (*The Accountant*) TTK taslağındaki yasal denetim düzenlemelerinin finansal raporlamada önemli etkileri olacağı açıklamasında bulundu.

TTK taslağındaki en dikkat çekici değişikliklerden biri, anonim ortaklıkların yasal denetimin yeni konumu içerisindeki yeridir. ÖZKORKUT, TTK taslağının, halihazırda uygulanan ve denetimle ilgili hiçbir yeterlilik, lisans ya da eğitim ve uzmanlaşma gerektirmeyen mevcut TTK'nın yasal denetim sistemiyle ilgili maddelerinin Avrupa Konseyi'nin 8. Yönergesi hükümlerine uygun olan yeni TTK taslağında tamamen değiştiğini belirtti.

Kanun taslağı ayrıca Türkiye'deki parçalı muhasebe ve denetim uygulamalarına da daha fazla bütünlük getirecek gibi gözüküyor.

Gerek mevcut TTK ve gerekse Vergi Usul Kanunu halihazırda birden çok düzenleyici otoriteyi, denetim ve muhasebe düzenlemelerinde kapsam alanlarındaki işletmeler açısından yetkili kılmış bulunmaktadır.

Sermaye Piyasası Kurulu, Bankacılık Denetleme ve Düzenleme Kurulu, Sigortacılık Genel Müdürlüğü ve Enerji Piyasası Düzenleme Kurulu bu otoriteler arasında sayılabilir.

TTK taslağının 88. maddesi, Türkiye Muhasebe Standartları Kurulu'nu Türkiye'deki muhasebe standartları konusunda tek yetkili otorite olarak tanımlamaktadır.

ÖZKORKUT, ilgili Kanun Taslağının denetim konusunda da standart belirlenme ve düzenleme işlemlerini güçlendireceğini kaydetti.

Türkiye Serbest Muhasebeci Mali Müşavirler ve Yeminli Mali Müşavirler Odaları Birliği (TÜRMOB), yeni Türkiye Denetim Standartları Kurulu kurulana kadar denetim standartlarını belirleyecektir.

Yeni bir gözetim kurulu kurulana kadar denetçilerin ve denetim firmalarının gözetimi Sanayi ve Ticaret Bakanlığı tarafından üstlenilecektir.

Bunlara ek olarak, ÖZKORKUT, bu gibi geçici ya da ara düzenlemelerin karmaşık bir konu olan kamu gözetimi ihtiyacını tam anlamıyla karşılamaktan uzak kalacağını belirtti.

ÖZKORKUT; “Bağımsız denetim sistemi ve bu sistemin gözetimi konusunda genel değil somut korkularım var.” dedi ve Türkiye’nin TÜRMOB’la birlikte çalışacak ve kalite kontrolü çerçevesinde ve bir kamu gözetim sistemi altında denetim standartlarını ve bununla ilgili ahlaki değerleri belirleyecek, bağımsız denetçileri ve denetim firmalarını yetkilendirecek ve faaliyetlerini izleyecek tek bir üst otoriteye ihtiyacı olduğunu ifade etti.

Siyasi gecikmeler:

TTK taslağı TBMM gündeminde ancak ÖZKORKUT şimdiye kadar Kanun Taslağındaki 1535 maddeden ancak 76’sının geçirildiğini kaydetti.

Hükümetin yerel seçimlere odaklanması nedeniyle bu yıl hiçbir madde kabul edilemedi.

ÖZKORKUT; “Geçen sonbahar AB müktesebatına uyum için hazırlanan Üçüncü Ulusal Programda Türkiye, TTK taslağının 2009’da kabul edileceği sözünü verdi.” dedi. “Buna rağmen hala taslağın ne zaman yasalaşacağı net değil.”

Ülkede Mart’ta yapılan ulusal seçim sonuçları muhalefetin süreci uzatması ihtimalini gündeme getirdi. ÖZKORKUT, “Bu gerçekleşirse iyimser bir bakışla dahi kanunun çıkması önceden beklediğimizden çok daha fazla zaman alacak. Çünkü muhtemelen muhalefet partilerinin temsilcileri her madde için söz alma haklarını kullanacaklar.” şeklinde konuştu.

ÖZKORKUT, TTK’nın değiştirilmeden bir an önce yürürlüğe girmesini ümit ediyor ve ekliyor: “Taslak henüz zarar görmüş değil. İktidar ve muhalefetin tutumları da hala belirsiz.”

Carolyn Canham

KAYNAK: The Accountant dergisi Nisan 2009 sayısı..